

Na osnovu člana 4 stav 6, člana 7 stav 2, člana 11 stav 4, člana 12 stav 12 i člana 13 stav 3 Zakona o sredstvima za ishranu bilja ("Službeni list RCG", broj 48/07 i "Službeni list CG", broj 76/08), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

Pravilnik o tipovima đubriva, uslovima za amonijum-nitratna đubriva visoke koncentracije azota, načinu označavanja i pakovanja đubriva*

Pravilnik je objavljen u "Službenom listu CG", br. 32/2015 od 26.6.2015. godine, a stupio je na snagu 4.7.2015.

* U ovaj pravilnik prenešena Regulativa 2003/2003 Evropskog Parlamenta i Savjeta od 13. Oktobra 2003. vezano za đubriva/Regulation (EC) No 2003/2003 of the European Parliament and of the Council of 13 October 2003 relating to fertilisers

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se tipovi mineralnih (neorganskih) đubriva, uslovi za amonijum-nitratna đubriva visoke koncentracije azota u pogledu karakteristika, graničnih vrijednosti, kao i metode za provjeru usklađenosti sa graničnim vrijednostima, otpornosti na detonacije, karakteristike i drugi uslovi za proizvodnju đubriva, bliži sadržaj deklaracije, način označavanja i pakovanja đubriva u prometu, metode ispitivanja i uzorkovanja za utvrđivanje karakteristika đubriva i dozvoljena odstupanja.

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

- 1) đubrivo (fertiliser) je materija čija je osnovna funkcija da obezbjedi biljku hranivima;
- 2) primarna hraniva (primary nutrient) su: azot, fosfor i kalijum;
- 3) sekundarna hraniva (secondary nutrient) su: kalcijum, magnezijum, natrijum i sumpor;
- 4) mikro-hraniva (micro-nutrients) su: bor, kobalt, bakar, gvožđe, mangan, molibden, i cink, koji su neophodni za rast bilja u količinama koje su male u poređenju sa količinama elemenata koji dolaze iz primarnih i sekundarnih hraniva;
- 5) neorgansko đubrivo (inorganic fertiliser) je đubrivo u kojem se hranljivi elementi nalaze u obliku minerala dobijenih ekstrakcijom ili fizičkim i/ili hemijskim industrijskim postupcima, a neorganskim đubrivima smatraju se: kalcijum cijanamid, urea i njihovi kondenzovani i pridruženi proizvodi, kao i đubriva koja sadrže helirana ili kompleksna mikro-hraniva koja se mogu klasifikovati kao neorganska;
- 6) helirana mikro-hraniva (chelated micro-nutrient) su mikro-hraniva koja sadrže jednu od organskih molekula sa heliranim reagensima;
- 7) kompleksna mikro-hraniva (complex fertiliser) su mikro-hraniva koja sadrže jednu od organskih

molekula sa kompleksnim reagensima;

- 8) tipovi đubriva (type of fertilisers) su đubriva sa istim tipom oznake;
- 9) prosto đubrivo (straight fertilise) je azotno, fosforo ili kalijumovo đubrivo sa deklarisanim sadržajem samo jednog od primarnih hraniva;
- 10) složeno đubrivo (compound fertiliser) je đubrivo sa deklarisanim sadržajem najmanje dva primarna hraniva, dobijena hemijskim postupkom ili miješanjem ili njihovom kombinacijom;
- 11) kompleksno đubrivo (complex fertiliser) je složeno đubrivo dobijeno hemijskom reakcijom, rastvaranjem ili granulacijom (u čvrstom stanju sa deklarisanim sadržajem najmanje dva primarna hraniva, a u čvrstom stanju svaka granula sadrži sva hraniva iz deklarisanog sastava);
- 12) miješano đubrivo (blended fertiliser) je đubrivo koje se dobija suvim miješanjem različitih đubriva, bez hemijske reakcije;
- 13) folijarno đubrivo (foliar fertiliser) je đubrivo pogodno za primjenu i prihranu usjeva preko lista;
- 14) tečno đubrivo (fluid fertiliser) je đubrivo u suspenziji ili rastvoru;
- 15) rastvoreno đubrivo (solution fertiliser) je tečno đubrivo koje ne sadrži čvrste čestice;
- 16) suspenzija đubriva (suspension fertiliser) je dvofazno đubrivo, u kojem čvrste čestice održavaju u tečnoj fazi suspenziju;
- 17) deklaracija (declaration) je izjava o sadržaju hraniva, uključujući njihovu formu i rastvorljivost, koja je zagarantovana u okviru propisanih odstupanja;
- 18) deklarisani sadržaj (declared content) je sadržaj elemenata ili njihovih oksida, naznačen na etiketi ili odgovarajućem dokumentu;
- 19) tolerancija (tolerance) je dozvoljeno odstupanje izmjerene vrijednosti sadržaja hraniva od deklarisane vrijednosti;
- 20) evropski standard je standard (European Committee for Standardisation - CEN) koji je zvanično prepoznat u Evropskoj uniji i čije su reference objavljene u službenom listu Evropske unije;
- 21) pakovanje (package) je ambalaža koja se može zapečatiti i koja se koristi za držanje, čuvanje, rukovanje i distribuciju đubriva čija težina ne prelazi 1000 kg;
- 22) rinfuza (bulk) je đubrivo koje nije upakovano (u rasutom stanju);
- 23) stavljanje u promet (placing on the market) je snabdjevanje đubrivotom, za novac ili besplatno ili skladištenje radi snabdijevanja;
- 24) uvoz đubriva je unošenje đubriva na carinsko područje Crne Gore sa namjerom stavljanja u promet;
- 25) proizvođač (manufacturer) je privredno društvo ili preduzetnik odgovorno za stavljanje u promet đubriva, odnosno proizvođač, uvoznik, lice koje vrši pakovanje za sopstveni račun ili bilo koje drugo lice koje mijenja karakteristike đubriva, osim distributera koji ne mijenja karakteristike đubriva;
- 26) granulirana đubriva su đubriva kod kojih je čvrsta materija u obliku zrnaca sa unaprijed određenom prosječnom veličinom;
- 27) prilirana đubriva su đubriva dobijena stvrdnjavanjem kapi rastopljenog đubriva ili kristalizacijom pod posebnim okolnostima;
- 28) rastvorljivost đubriva je količina određenog hraniva koja se ekstrahuju određenim medijima pod određenim uslovima, iskazana kao maseni postotak;
- 29) maseni postotak je odnos mase pojedinog hraniva i ukupne mase đubriva izražen u postotku, pri čemu se sadržaj hraniva u đubrивu izražava u masenom postotku;
- 30) prijavljiv sadržaj je sadržaj pojedinog hraniva kao elementa ili oksida u đubrivi koji se može deklarisati;
- 31) postupak pakovanja je postupak stavljanja proizvoda, odnosno đubriva u ambalažu odgovarajućeg kvaliteta, oblika i načina zatvaranja;

32) ambalaža je vreća, boca, bačva odnosno posuda u koji se đubrivo pakuje.

Tipovi mineralnih (neorganskih) đubriva

Član 3

Tipovi mineralnih (neorganskih) đubriva su:

- 1) prosta neorganska đubriva sa primarnim hranivima;
- 2) složena neorganska đubriva sa primarnim hranivima;
- 3) tečna neorganska đubriva;
- 4) neorganska đubriva sa sekundarnim hranivima;
- 5) neorganska đubriva sa mikro-hranivima;
- 6) inhibitori nitrifikacije i urease;
- 7) materijali za kalcifikaciju;

Tipovi mineralnih (neorganskih) đubriva iz stava 1 ovog člana dati su u Prilogu 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Amonijum-nitratna đubriva visoke koncentracije azota

Član 4

Amonijum-nitratna đubriva visoke koncentracije azota su đubriva, koja sadrže više od 28% azota u obliku amonijevog nitrata i namijenjena su za upotrebu kao đubriva, a mogu biti prosta ili složena.

Karakteristike, granične vrijednosti, kao i metode za provjeru usklađenosti sa graničnim vrijednostima, otpornosti na detonacije, za đubriva iz stava 1 ovog člana dati su u Prilogu 2 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Označavanje

Član 5

Đubriva se označavaju u skladu sa Prilogom 3 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Ako su đubriva upakovana, oznake se nalaze na ambalaži ili priloženoj etiketi.

Ako su đubriva u rasutom stanju, oznake se nalaze na pratećim dokumentima.

Ambalaža u kojoj je upakovano đubrivo (originalno pakovanje), prilikom stavljanja u promet, treba da ima oznaku ili deklaraciju na vidnom mjestu, koja je neizbrisiva i napisana jasno i utisnuta je na ambalaži ili je neodvojivo pričvršćena bez obzira na način koji se upotrebljava za zatvaranje pakovanja.

Prilikom pakovanja ambalaža se zatvara na način ili sredstvima, tako da se pakovanje ne može otvoriti bez nepopravljivog oštećenja plombe ili samog pakovanja, a kao ambalaža mogu se koristiti i vreće sa ventilima.

Ako se prilikom pakovanja ambalaža zatvara plombiranjem, plomba treba da sadrži ime i oznaku lica koje pakuje đubriva.

Dozvoljena odstupanja (tolerancija)

Član 6

Dozvoljena odstupanja sadržaja hraniva u đubrivima data su u Prilogu 4 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Metode ispitivanja (provjera usaglašenosti)

Član 7

Ispitivanje đubriva vrši se prije stavljanja u promet na osnovu metoda datih u Prilogu 5 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Prilozi

Član 8

Prilozi¹ iz 61. 3 do 7 ovog pravilnika objaviće se samo u elektronskom izdanju "Službenog lista Crne Gore".

Prestanak važenja

Član 9

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje primjena odredaba Pravilnika o metodama za ispitivanje đubriva ("Službeni list SRJ", broj 60/00) koje se odnose na neorganska đubriva.

Stupanje na snagu

Član 10

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 320-966/15-5

Podgorica 19. juna 2015. godine

Ministar,

prof. dr **Petar Ivanović**, s.r.

¹ Prilozi koji su sastavni dio ove odluke objavljeni su u elektronskom izdanju "Službenog lista CG", broj 32/2015 na adresi www.sluzbenelist.me ([PRILOZI](#))